

Sayı : 25744708-010.06.01-13127
Konu : Doğrudan Temin ve Alımların
Toplulaştırılarak İhale Edilmesi

14/04/2015

GENELGE 2015 / 6

Teşekkürümüzün satınalma işlemlerinin Genel Müdürlüğümüz Merkez Birimlerince yürütülmesi politikası çerçevesinde yeniden yapılandırma çalışmaları ile organizasyon yapısında değişikliğe gidilerek doğrudan temin kapsamındaki satınalma işlemleri ile ilgili olarak görev, yetki ve sorumluluk yönergesinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Bu kapsamda, 2014 yılı başından itibaren işletmelerin talepleri, merkez birimlerine intikal etmeye başlamış ve mal ve hizmetler; ihtiyaç oldukça, aşırı stok maliyeti oluşturmadan ve ihtiyacın niteliği gereği kaliteli, gerektiğinde marka belirtilerek Doğrudan Temin Birimi tarafından satın alınmaya başlanmış, gerek satınalma hızı ve gerekse ihtiyacın uygun fiyatlarla zamanında karşılanması ve kamu kaynağının uygun kullanılması noktasında olumlu neticeler alınmıştır.

Ancak, alımların toplulaştırılarak temin edilmesi öngörüsü doğrultusunda yapılan işlemler ve alım taleplerinde amacın dışına çıkıldığı ve fazla kalemlerle alımlarda ihale aşamasında sıkıntılar yaşanmaya başlandığı görülmüştür. Ayrıca, temin ve teslim aşamasında da (tesellüm işlemleri, ambar girişlerinin yapılması, malzemelerin kontrol ve takibi) sorunlar yaşanacağı kuvvetle muhtemel olduğundan, konu ile ilgili olarak 27.03.2015 tarihinde Genel Müdürlüğümüzde yapılan ve işletme müdürlüklerinin video konferansla katıldığı toplantıda sorunlar gündeme getirilmiş ve bu toplantıdan sonra aşağıda belirtilen değerlendirmeler yapılarak işlemlerin bu doğrultuda yürütülmesi uygun görülmüştür.

Bilindiği üzere, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda **mal**; “*Satın alınan her türlü ihtiyaç maddeleri ile taşınır ve taşınmaz mal ve hakları,*” şeklinde tanımlanmıştır. Bu tanımdan hareketle, tek başına kullanılabilen ve ayrı bir birim fiyatı olan her türlü mal ve hizmet tek başına bir alım konusunu oluşturmaktadır. Dolayısıyla tanımı ve birim fiyatı farklı olan herhangi bir malı diğer mal veya mallar ile birleştirerek satınalma zarureti söz konusu olamaz. Sadece birbirine benzeyen bazı mallar (örneğin bir rulman grubu gibi) şayet birlikte alınması anlamlı, faydalı ve satınalma kolaylığı sağlayabilecekse ise birleştirilebilir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun “Temel ilkeler” başlıklı 5’ inci maddesinde;

“İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.” hükmü yer almaktadır.

4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinde belirtilen hallerde ihtiyaçların; Kanunun 18 inci maddesinde sayılan **ihale usulleri için tespit edilen kurallara uyulmaksızın; ilan yapılmadan, teminat alınmadan, ihale komisyonu kurma ve anılan Kanunun 10 uncu maddesinde sayılan yeterlik kriterlerini arama zorunluluğu bulunmaksızın**, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak temin edilmesi

mümkün bulunmaktadır.

Bu düzenlemede; ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması, önemli hususlar olarak değerlendirilmektedir. Bu durum ayrıca bir yönetim kolaylığı sağlamaktadır.

Diğer taraftan, ihale mevzuatı ile **aynı nitelikteki malın** (farklı nitelikteki malların ayrı ayrı temin edilmesi bölünme anlamına gelmemektedir.) eşik değerinin altında kalmak amacıyla kısımlara bölünemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Termin, tüketim yoğunluğu, döviz ve hammadde fiyatlarına duyarlılık gibi hususlar piyasa fiyatlarının oluşmasında çok önemli unsurlar olduğu dikkatten kaçırılmaması gereken bir diğer husustur. Dolayısıyla bir malın, belirlenen optimum bir zaman aralığında temin edilmesi uygun olacaktır.

Yine önemli bir husus, doğrudan temin yönteminde ayrıca bir pazarlık yapılmasının gerekmesi durumunda, bunun yapılabilecek olmasıdır. İhale yöntemi ile toplu alımlarda indirim talep edilemeyeceği gibi her bir ürün için ayrıca fiyat analizi yapma imkanı da bulunmamaktadır.

Bu itibarla,

- Mal ve hizmetlerin oldukça fazla kalemler ve miktar bazında arttırılarak ilgili ilgisiz birleştirilmek suretiyle hem de uzun zamanı kapsayacak şekilde satın alınması uygulamasından vazgeçilerek, doğrudan temin sınırındaki mal ve hizmet alımı taleplerinin Doğrudan Temin Birimine yapılması, Doğrudan Temin Biriminin de gelen talepleri vakit geçirmeksizin yerine getirmesi,
- Gelen taleplerin Doğrudan Temin Birimince değerlendirilmesi sonucunda, mal ve hizmetlerin toplu olarak ihale edilmesinin uygun bulunması halinde; aşırı stok oluşumuna sebebiyet vermeyecek şekilde, planlı alım imkanlarının değerlendirilerek anlamlı, faydalı, kolay yönetilecek şekilde söz konusu alımların Doğrudan Temin Birimince toplulaştırılarak termin planları doğrultusunda Satınalma Dairesi Başkanlığına gönderilmesi,
- Bununla birlikte, 03.09.2014 tarih ve 2014/29 sayılı GENELGE'nin "Taleplerin İhaleyi Yapacak Birime İletilmesi" başlıklı 1 inci maddesinde de belirtildiği üzere, **işletmelere ait aynı veya benzer nitelikteki taleplerin teknik şartname ve yaklaşık maliyetlerinin hazırlanması hususlarında birlikteliğin sağlanmasını teminen;** Lojistik Dairesi, Endüstriyel İlişkiler ve Hizmet Alımını Değ. Dairesi, Enerji Otomasyon Dairesi, Yönetim Bilişim Sis. Dairesi, Teknoloji Geliştirme Dairesi, Tesis-Mühendislik Hiz. Dairesi ve Destek Hizmetler Dairesi Başkanlıklarının ihtisas ve görev alanına giren işlere ait ihale taleplerinin bu birimler vasıtasıyla, bunların dışında kalan işlere ait ihale taleplerinin ise Üretim Koordinasyon Dairesi Başkanlığı vasıtasıyla Satınalma Dairesi Başkanlığına intikal ettirilmesi

hususlarında gerekli hassasiyetin gösterilmesi ve konu ile ilgili işlemlerin bu doğrultuda yürütülmesini rica ederim.

Dr. Orhan YILMAZ
Genel Müdür

DAĞITIM :
A Planı

B Planı
E Planı